

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Środowiska (89.)
w dniu 16 stycznia 2018 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Informacja Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Klimatycznej na temat przebiegu sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP 23) w Bonn w 2017 r.
2. Informacja Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Klimatycznej na temat priorytetów kolejnej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP 24), planowanej w Katowicach w 2018 r.

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 24)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Zdzisław Pupa)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Szanowni Państwo, pozwolicie, że, jeżeli nie ma sprzeciwu członków komisji, rozpoczniemy posiedzenie Komisji Środowiska 5 minut wcześniej.

Posiedzenie jest poświęcone informacji pana ministra, który był osobą stojącą na czele w ogóle całej delegacji polskiej COP 23 w Bonn. Myślę, że pan minister przybliży nam sytuację, która tam była, tematy, które były omawiane, abyśmy również my, jako senacka Komisja Środowiska, w jakiś sposób mogli przyczynić się do tego, aby wzmocnić ten głos, te działania, które są ważne dla polskiej gospodarki, jeżeli chodzi o sprawy dotyczące ochrony środowiska, na COP 24, o ile zostaniemy o to, Panie Ministrze, ewentualnie poproszeni albo zachęcani do tego.

Tak że witam serdecznie pana ministra i osoby towarzyszące. Już nie będę wymieniał wszystkich, bo jesteśmy tu wszyscy ci sami, co na poprzednim posiedzeniu komisji. Wszystkich szanownych państwa witam.

I proszę pana ministra o przedstawienie informacji o COP 23 w Bonn, ale również w pewnej perspektywie, która by się łączyła z COP 24 w Katowicach.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Klimatycznej Paweł Sałek:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, przepraszam, czy ja mam te 2 punkty omówić razem? Bo w porządku obrad jest i informacja o COP 24, i informacja o COP 23.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Razem, tak? Dobrze.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, ja przepraszam, że się wtrącam, ale to się kilka spraw się przenika, tak więc...

(Głos z sali: Dobrze, dlatego te 2...)

Dobrze.

Szanowni Państwo, Panie Przewodniczący, między 16 a 17 listopada w Bonn odbyła się dwudziesta trzecia konferencja stron konwencji klimatycznej, trzynasta sesja protokołu z Kioto i pierwsza sesja porozumienia paryskiego, to jest tzw. COP 23. Poprzednia konferencja, COP 22, była

w Marrakeszu, no a ta najsłynniejsza w ostatnich latach, COP 21 – w Paryżu w roku 2015.

Strona polska była reprezentowana przez liczne grono osób. Szefem całej delegacji, która prowadziła dyskusje, negocjacje i cały proces merytoryczny podczas tej konferencji w Bonn, był pan minister Szyszko. Ja byłem wiceprzewodniczącym delegacji. W sumie w skład polskiej delegacji wchodziło w rotacji, tak bym powiedział, około 120–130 osób. Były reprezentowane organizacje pozarządowe, były reprezentowane instytucje finansowe i instytucje przemysłowe, byli z nami przedstawiciele Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego, Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej, Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, Stowarzyszenia Producentów Cementu, a także kilku indywidualnych firm, które zgłosiły się do uczestnictwa w tej delegacji.

Konferencja charakteryzowała się tym, że przewodnictwo objęło po raz pierwszy państwo wyspiarskie, tj. Fidżi. Prezydentem konwencji klimatycznej jest teraz tamtejszy pan premier. I prezydencja marokańska, która zdawała i sprawozdanie, i przewodniczenie procesowi negocjacyjnemu, przekazała to w pierwszym dniu Fidżi. COP nie był organizowany na Fidżi, tylko wcześniej została podjęta decyzja, że strona niemiecka, Republika Federalna Niemiec weźmie na siebie sprawy organizacyjne związane z tą konferencją. Główna część konferencji odbywała się w centrum konferencyjnym zlokalizowanym przy sekretariacie UNFCCC w Bonn. Bo ten sekretariat konwencji klimatycznej jest zlokalizowany właśnie w Bonn, w Niemczech.

Co do spraw związanych z postępowaniem negocjacyjnym, to w pierwszej kolejności prezydencja fidżyjska skupiała się na tym, ażeby przeprowadzić tzw. *talanoa dialogue*. To wynika z pewnych czynników kulturowych związanych z państwami i wyspami Pacyfiku. Chodzi o dyskusje, które mają na celu wypracowanie jak najlepszego, jak powiedzielibyśmy po europejsku, kompromisu. I ten *talanoa dialogue* chcemy kontynuować także w Katowicach. Podczas dyskusji podkreślaliśmy bardzo dobrą współpracę z Fidżi i chcemy, ażeby ten *talanoa dialogue* był kontynuowany.

A oprócz tego, Szanowni Państwo, grupy pomocnicze, organy pomocnicze konwencji, tzw. grupa APA i SBSTA, na bieżąco pracowały, wszystkie sprawy, które były w agendzie, zostały omówione. Należy podkreślić, że pomiędzy stronami występuje cały czas bardzo duża różnica zdań w sprawach związanych z finansowaniem, metodami redukcji i sprawami związanymi z rolnictwem. W kilku obszarach jest bardzo wiele różnic. Jednocześnie jednak jest

bardzo duża wola współpracy i chęć współpracy, ażeby osiągnąć tutaj zgodę.

Konferencja trwała pełne 2 tygodnie i w sumie na tej konferencji podjęto ponad 30 różnego rodzaju decyzji. Dla nas najważniejsza decyzja to było potwierdzenie – po raz kolejny, ponieważ taka jest procedura – tego, że Polska będzie gościć dwudziestą czwartą konferencję w Katowicach. I taka deklaracja została uzgodniona. Wszystkie strony zgodziły się także co do tego, co dla nas jest bardzo ważne, czyli żeby tzw. pakiet implementacyjny został przyjęty w Katowicach. Zależy nam na tym, żeby nie tylko od strony organizacyjnej, lecz także od strony negocjacyjnej i merytorycznej Katowice jednak miały swoje właściwe miejsce.

Najważniejsze decyzje, które zostały podjęte podczas ostatniej konferencji w Bonn, to m.in. decyzja dotycząca rolnictwa. Decyzja ta była wypracowana przez ostatnie 5 lat, ale udało się ją przyjąć. Rolnictwo w wielu obszarach globu jest bardzo kontrowersyjne, my zupełnie inaczej pojmujemy sprawy rolnictwa, tutaj, w Polsce czy w Europie, a zupełnie inaczej jest ono postrzegane w Brazylii czy w państwach wyspiarskich.

Polska delegacja, tak jak powiedziałem, była bardzo liczna. Chcieliśmy pokazać, że Polska jest krajem ważnym, przyszłym gospodarzem konferencji klimatycznej. Uczestniczyliśmy w bardzo wielu spotkaniach, przedsięwzięciach. Pan minister Szyszko, jako przyszły prezydent dwudziestej czwartej konferencji stron – ponieważ minister Szyszko jest zgłoszony i zatwierdzony jako prezydent COP 24 – odbył wiele spotkań, i bilateralnych, i szerszych. Należy podkreślić, że dwukrotnie spotkaliśmy się z Grupą Wschodnioeuropejską – to jest nasza grupa regionalna – i 2 razy odbyły się bardzo ważne spotkania i dyskusje na temat klimatu i tego, co dalej z konwencją klimatyczną.

Oprócz tego także w naszym biurze odbyło się jedno ze spotkań biura ONZ z prezydentem. Udostępniliśmy salę, żeby to spotkanie mogły się odbyć.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych na powierzchniach, które zostały przygotowane przez Ministerstwo Środowiska, przez 3 dni promowało polskie zielone technologie i wszystkie sprawy związane z tym, ażeby polską myśl technologiczną i inżynierską eksportować w świat.

Oprócz tego Polska zorganizowała, przygotowała i przeprowadziła kilka prezentacji, tzw. *side events*, które dotyczyły... Może pozwolę sobie je szczegółowo wymienić. Rola lasów w porozumieniu paryskim – od perspektywy globalnej do lokalnej. Czystsza produkcja w Polsce dla zapobiegania zanieczyszczeniom gospodarki w obiegu zamkniętym i lepszemu klimatowi. Polski system finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Biowęgiel jako aktywny sposób na ograniczanie emisji CO₂. Bezodpadowa energetyka węglowa jako element wdrażania porozumienia paryskiego. Efektywne kosztowo technologie ekologiczne dla wszystkich. I jeszcze: energia geotermalna jako niedocenione źródło energii odnawialnej.

Należy podkreślić, że największe zainteresowanie na poziomie globalnym wzbudziła prezentacja dotycząca polskiego modelu finansowania ochrony środowiska, czyli systemu narodowego funduszu ochrony środowiska oraz wojewódzkich funduszy. To było w bardzo dobry sposób przedstawione. I naprawdę to była konferencja, która chyba

cieszyła się największym zainteresowaniem. Wymaga też podkreślenia, że po 27 latach istnienia nowej, wolnej Polski możemy stwierdzić, że wspomniany system jest najlepszym systemem finansowania ochrony środowiska w Europie, a być może na świecie. Jak mówię, było ogromne zainteresowanie tym tematem.

Oprócz tego miasto Katowice, jako przyszły gospodarz konferencji stron, miało swój specjalny kiosk, pawilon, gdzie prezentowało swoje możliwości lokalne, regionalne i hotelowe. To stoisko też cieszyło się wielką popularnością i dużym zainteresowaniem. I dobrze, że taki mały pawilon był w Bonn, dlatego że dzisiaj Katowice wzbudzają ogromne zainteresowanie ze względu na swoją przeszłość, przyszłość i teraźniejszość, w związku z transformacją ustrojową. I o ile na początku, po ogłoszeniu tego, że Katowice będą gospodarzem konferencji stron, mogło to budzić pewne zdziwienie, to później już widać było bardzo wyraźnie, że jednak jest ogromna chęć, ażeby przyjechać na Śląsk, zobaczyć, jak można zmienić cały region, przejść od gospodarki wysokoemisyjnej, przemysłu ciężkiego, do gospodarki zielonej, niskoemisyjnej, innowacyjnej strefy kultury itd. Tak więc to chyba był dobry wybór.

Ja jeszcze tylko pragnę podkreślić, że do konkursu o to, ażeby organizować konferencję stron w Polsce, zgłosiły się 2 miasta, drugim był Gdańsk, miasto również bardzo dobrze przygotowane do tego, ażeby gościć imprezę takiego typu. Niemniej jednak zadecydowała sprawa centrum konferencyjnego w Katowicach, które jest miejscem bardzo dobrym do tego, ażeby taka konferencja się tam odbyła. Ale dzisiaj wiemy, że te konferencje z roku na rok są coraz większe. 2 lata temu w Marrakeszu były 24 tysiące osób, teraz w Bonn były 33 tysiące osób, a według naszych ocen do Katowic może przyjechać nawet 40 tysięcy osób, co oznacza, że cała ta strefa negocjacyjna, tzw. *venue*, strefa czerwona, strefa niebieska, taka trochę strefa targowa itd... No, to powoduje, że będziemy zmuszeni do tego, ażeby dobudować – bo będą to budynki tymczasowe – część zadaszonych powierzchni, tak żeby delegaci mogli z nich korzystać. I też bardzo ważna kwestia to jest to, że chcemy przy okazji COP 24 w Katowicach zrobić w pobliżu poważne targi promocyjne polskiej gospodarki, ażeby można też było się tym wszystkim pochwalić. I to jest bardzo ważne, ponieważ miasto Katowice, Śląsk, cały region na pewno na tym zyskają, a oprócz tego jeszcze chodzi nam o kontekst krajowy, ażeby tutaj ta sprawa była bardzo mocno podkreślana pod kątem sprzedaży polskich technologii.

Następnie należy jeszcze podkreślić fakt, że konferencja odbywała się w momencie, kiedy obchodziliśmy Święto Niepodległości, z tego tytułu została wydana przez pana ministra Szyszko dla uczestników COP, dla Grupy Wschodnioeuropejskiej specjalna recepcja, która była takim spotkaniem bardzo polskim, także pod kątem artystycznym i pod kątem tego, co można było spróbować z polskich lasów, łąk i pól – mówię tutaj o gastronomii.

Kolejna kwestia, Szanowni Państwo, jest taka, że polski przedstawiciel został członkiem tzw. biura ONZ i oprócz tego był wyznaczony specjalny wysłannik ds. negocjacyjnych. Od czasu konferencji w Paryżu jest taka formuła, że funkcjonuje tzw. *champion*, jest to opisane decyzją COP, tak więc taka osoba też została wyznaczona.

To, co nas czeka w tym momencie, to jak najszybsze... Prace, jeśli chodzi o organizację konferencji w Katowicach, trwają już od wielu, wielu miesięcy, ale dzięki uprzejmości państwa senatorów na posiedzeniu komisji przed chwilą została zatwierdzona ustawa, która na pewno ułatwi nam funkcjonowanie na wszystkich możliwych polach. I liczymy na to, że ta dwudziesta czwarta konferencja, w Katowicach, się uda. Bo, tak jak powiedziałem, zainteresowanie jest duże. Delegaci nie będą mieszkać tylko w Katowicach, lecz także w okolicach, w grę wchodzi Częstochowa, także Kraków. Tak że ta konferencja będzie się odbywała nawet nie tylko na Śląsku, ale w zasadzie w 2 województwach. Dziękuję.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję serdecznie panu ministrowi za przedstawienie tematu dzisiejszego posiedzenia komisji.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos? Wszystko jasne?

Czy pan profesor...

Ekspert Komisji Środowiska Marek Gromiec:

Mnie nurtuje tych 40 tysięcy osób, te wszystkie powierzchnie, które będzie trzeba dobudować. W grudniu raczej się nie da tego zrobić, tak jak na Fidzi czy gdzieś, już jest za zimno. Tak więc czy my to zdążymy dobudować? I ile to...

Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Klimatycznej Paweł Sałek:

Odpowiem na pytanie pana profesora tak: nie mamy wyjścia, musimy zbudować.

(*Głos z sali: Rozumiem.*)

Ten główny segment negocjacyjny, najważniejszy, ten z największymi salami będzie w centrum konferencyjnym i w Spodku.

(*Głos z sali: Aha, Spodek to...*)

Tak, bo Spodek jest skorelowany z tym...

(*Głos z sali: To ile w Spodku wyszło...*)

(*Głos z sali: 10 tysięcy.*)

(*Głos z sali: 10 tysięcy w Spodku?*)

Ale nie mówimy o trybunach, to jest inna formuła.

Część elementów trzeba będzie jeszcze przygotować. Niedaleko jest jeszcze Muzeum Śląskie.

No, ja nie ukrywam, że widzieliśmy też, będąc w Bonn... Mamy pewne doświadczenia, widzieliśmy, jakie to było trudne dla naszych sąsiadów. Udało im się wszystko, ale ja im współczułem, bo momentami naprawdę mieli bardzo ciężko, z różnych przyczyn. Oni mieli bardzo poważny problem z wodą... Państwo senatorowie i państwo posłowie wiedzą, bo byli. Ja w ogóle też chciałbym podziękować za to, że była reprezentacja parlamentu. I to było bardzo ważne, bo to zostało odnotowane, że z Polski byli parlamentarzyści. I to jest ważne, że parlament też się interesuje tymi sprawami.

W każdym razie część elementów trzeba będzie zbudować. Są dzisiaj technologie, które pozwalają na to, żeby to wszystko było na odpowiednim poziomie, i termicznym, i negocjacyjnym. I też, o czym powiedział pan profesor, mamy tutaj zimę. Kiedy rozważaliśmy Gdańsk, też mieliśmy problem związany i zimą, i ewentualnie z wietrznością nad Bałtykiem. No, nie oszukujmy się...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

I to, że jednak ten stadion, który był rozważany... Targi w Gdańsku wymagałyby od nas ponoszenia jeszcze większych kosztów związanych z budową w ogóle nowych instalacji i powierzchni.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję.

Proszę bardzo, pan prezydent.

Prezydent Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój” Krzysztof Zaręba:

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Ja chcę tak troszkę informacyjnie... Ponieważ temat interesuje Polską Izbę Gospodarczą „Ekorozwój” dosyć mocno z uwagi na to, że z naszej rekomendacji, jeden z naszych kolegów, pan doktor Jagusiewicz, został prezydentem europejskiego stowarzyszenia, organizacji zajmującej się czystością powietrza. W związku z tym mamy tutaj jak gdyby troszkę wpływ na to, co dzieje się w poszczególnych państwach europejskich, oczywiście unijnych, bo jest to organizacja afiliowana przy Unii Europejskiej. Tak że mamy to europejskie stowarzyszenie, jak mówię, w swoich rękach i możemy ewentualnie też jakieś tam swoje trzy grosze dołożyć do tej imprezy, która jest imprezą bardzo, bardzo poważną. Zresztą przeżywaliśmy to już raz, bo w Poznaniu mieliśmy swojego czasu COP, który nie był może najbardziej udaną i szczęśliwą imprezą. Ale Katowice mają w tej chwili większe szanse zaistnienia jako miejsce, które będzie znacząco wpływać na tę sytuację. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Czy są jeszcze chętni do zabrania głosu?

Skoro nie ma więcej chętnych, to należy tylko życzyć panu ministrowi, żeby jako jeden z głównych organizatorów wspomnianej uroczystości, wspomnianej imprezy, przygotował tę konferencję tak, aby Polska odegrała istotną rolę i aby korzyści dla gospodarki były wymierne. Tym bardziej że słyszałem chyba o tzw. pakiecie czy konstytucji... Coś mówiło się o tym, że przygotujecie taki zespół informacji o tym, co byłoby korzystne dla polskiej gospodarki. Niech pan przypomni...

Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Klimatycznej Paweł Sałek:

Generalnie w Katowicach przychodzi czas... I wszystkie państwa świata m.in. na tzw. Pre-COP, to jest takie bardzo ważne spotkanie przed samym COP, zgodziły

się na to – a także na COP zostało to potwierdzone – że w Katowicach ma zostać przyjęty pakiet implementacyjny. Ten pakiet implementacyjny to jest dokument, w którym będą wpisane regulacje dotyczące już konkretnie wdrażania porozumienia paryskiego. I tam, w tym dokumencie, bardzo ważne jest to, ażeby... No, musimy znaleźć takie rozwiązanie, żeby wszystkie państwa świata mogły zaakceptować ten dokument, ale też chcemy pamiętać o swojej charakterystyce, mówiąc ogólnie.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję za troskę o sprawy gospodarcze i dziękuję za informację.

Szanowni Państwo, dziękuję za obecność i do spotkania jutro.

(Głos z sali: Ustawa będzie na najbliższym posiedzeniu?)

Tak, tak.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 46)

Kancelaria Senatu
Opracowanie:
Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów
Druk i łamanie:
Centrum Informacyjne Senatu, Dział Edycji i Poligrafii